

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการประเมินเป็นโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี ระหว่างปีการศึกษา 2528 - 2530 จำนวน 21 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร 21 คน จากโรงเรียนดังต่อไปนี้

ปีการศึกษา 2528 ได้แก่โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดขวาง ณ รังสี	อำเภอเมืองลพบุรี
2. โรงเรียนวัดบางกะพี้	อำเภอบ้านหมี่
3. โรงเรียนวัดรัตนาราม	อำเภอโคกสำโรง
4. โรงเรียนวัดสนามชัย	อำเภอท่าม่วง
5. โรงเรียนบ้านคันทนาหิน	อำเภอพัฒนานิคม
6. โรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์	อำเภอสระโบสถ์
7. โรงเรียนบ้านหนองหัวช้าง	อำเภอท่าหลวง
8. โรงเรียนบ้านท่าดินดำ	อำเภอชัยบาดาล

ปีการศึกษา 2529 ได้แก่โรงเรียน

1. โรงเรียนอนุบาลลพบุรี	อำเภอเมืองลพบุรี
2. โรงเรียนวัดรัตนาราม	อำเภอโคกสำโรง
3. โรงเรียนบ้านคี่ลิ่ง	อำเภอพัฒนานิคม
4. โรงเรียนวัดเชียงงา	อำเภอบ้านหมี่
5. โรงเรียนชุมชนบ้านชัยบาดาล	อำเภอชัยบาดาล
6. โรงเรียนวัดเกตุ	อำเภอท่าเรือ
7. โรงเรียนบ้านสามแยกมาเจริญ	อำเภอสระโบสถ์
8. โรงเรียนบ้านท่ากรวด	กิ่งอำเภอท่าหลวง

ปีการศึกษา 2530 ได้แก่โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดรัตนาราม	อำเภอโคกสำโรง
2. โรงเรียนพลรมอนุสรณ์	อำเภอเมืองลพบุรี
3. โรงเรียนวัดวิหารขาว	อำเภอท่าเรือ
4. โรงเรียนวัดหนองตามิ่ง	อำเภอพัฒนานิคม
5. โรงเรียนวัดเชียงงา	อำเภอบ้านหมี่
6. โรงเรียนวัดศรีธรรมโสภณ	อำเภอเมืองลพบุรี
7. โรงเรียนวัดสัมพันธ์มิตร	อำเภอโคกสำโรง
8. โรงเรียนบ้านดินแดง	อำเภอโคกเจริญ

** โรงเรียนวัดรัตนาราม อำเภอโคกสำโรง ระยะเวลาประมาณ 3 ปี

* โรงเรียนวัดเชียงงา อำเภอบ้านหมี่ ระยะเวลาประมาณ 2 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Strutered interview)

แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่าง

โรงเรียนกับชุมชนในเรื่องต่อไปนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวางแผน
ในเรื่อง
 - 1.1 การกำหนดปรัชญา วัตถุประสงค์ และนโยบาย
 - 1.2 การเตรียมการวางแผน
 - 1.3 การกำหนดแผน
 - 1.4 การปฏิบัติการตามแผน
2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานการจัด
องค์การในเรื่อง
 - 2.1 โครงสร้างการบริหารงาน
 - 2.2 การกำหนดอำนาจหน้าที่ในการทำงาน
 - 2.3 การกำหนดการติดต่อประสานงานตามสายงาน
3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานการ
จัดคนเข้าทำงานในเรื่อง
 - 3.1 การเลือกคนเข้ารับผิดชอบงาน
 - 3.2 การพัฒนา
 - 3.3 การบำรุงรักษาสภาพการทำงาน
4. การอำนวยการ (Directing) เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานการ
อำนวยการในเรื่อง
 - 4.1 การตัดสินใจสั่งการ
 - 4.2 การสั่งในรูปแบบคำสั่ง
 - 4.3 การสั่งการทั่ว ๆ ไป
 - 4.4 การสนับสนุนให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์
5. การควบคุมงาน (Controlling)
 - 5.1 การกำหนดมาตรฐาน
 - 5.2 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน
 - 5.3 การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไข

ส่วนที่ 3 สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน วิธีการแก้ปัญหาพร้อมทั้งเสนอแนะ

2. แบบศึกษาเอกสาร เป็นการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามหน้าที่ที่กำหนด โดยศึกษาในเอกสารของโรงเรียนปีการศึกษา 2530 เนื่องจากเอกสารมีครบทุกโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกรายละเอียดในเรื่องที่เกี่ยวกับ

2.1 นโยบายของโรงเรียน

2.2 แผนปฏิบัติการจัดองค์การ

2.3 แผนปฏิบัติการประจำปี

2.4 ปฏิทินการปฏิบัติงาน

2.5 บันทึกการประชุม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ บทความ งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการบริหารและขยายของงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. การสัมภาษณ์คณาธิการโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นของจังหวัดชลบุรี จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

2.1 นางสาวจริตร แขวงกรุง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนชุมพร สำนักงานงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

2.2 นายสมชัย ทับทิมทอง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนชอย 21 สาย 2 ซ้าย สำนักงานงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

2.3 นายชัชชัย เกษรสุคนธ์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพรหมรังษี สำนักงานงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

การสัมภาษณ์เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการปฏิบัติงานในหน้าที่ทางการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3. นำข้อมูลที่ไ้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และผลจากการศึกษาหลักการ

ทฤษฎีต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นมาพัฒนาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสาร

4. นำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารพบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

5. นำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านประกอบด้วย นักวิชาการ ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2 นายไพฑูริย์ เลี้ยงพานิชย์ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ลพบุรี

5.3 นายแสวง นิ่มน้อย ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี

5.4 นายวิโรจน์ ศรีโกศา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคอนทอง สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดพะเยา

5.5 นายชัยรัตน์ พุทธิชาติ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพิบูลสงเคราะห์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี

6. ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย โดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และศึกษาเอกสารต่าง ๆ เพื่อบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียน แผนภูมิการจัดองค์การ แผนการปฏิบัติงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน บันทึกการประชุม โดยใช้แบบบันทึกรายละเอียดของเอกสารซึ่ง ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แยกแยะความถี่ และคำนวณหาการร้อยละจากนั้นจึงนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

การศึกษาเอกสารผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย